

Stanisław Skórka

Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie,
Biblioteka Główna Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie
Krakowski Zespół Biblioteczny

Krakowski Zespół Biblioteczny. Stan obecny i perspektywy

Krakowski Zespół Biblioteczny (KZB) jest grupą bibliotek krakowskich uczelni oraz instytucji kulturalnych i naukowych powołaną do organizowania wspólnych przedsięwzięć i projektów oraz wzajemnej współpracy na forum lokalnym (rys. 1). KZB w 2019 r. obchodził 25 lat istnienia. Powstał w 1994 r. na mocy *Porozumienia o współpracy w ramach Krakowskiego Zespołu Bibliotecznego*, które podpisało 11 uczelni krakowskich (Lankosz 2004). Członkami-założycielami KZB były instytucje, które wspólnie wystąpiły o grant do Fundacji Andrew W. Mellona (Lankosz 2004). Obecnie w ramach KZB działa 14 bibliotek naukowych, tj.:

- Akademii Górniczo-Hutniczej,
- Akademii Muzycznej,
- Akademii Sztuk Pięknych,
- Akademii Sztuk Teatralnych,
- Akademii Wychowania Fizycznego,
- Biblioteka Jagiellońska,
- Biblioteka Medyczna UJ,
- Międzynarodowego Centrum Kultury,
- Politechniki Krakowskiej,
- Polskiej Akademii Umiejętności i Polskiej Akademii Nauk,
- Uniwersytetu Ekonomicznego,
- Uniwersytetu Pedagogicznego,
- Uniwersytetu Rolniczego,
- Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II.

Rys. 1. Strona internetowa KZB

Genezę i historię KZB przedstawiła Ewa Lankosz – wieloletni dyrektor Biblioteki Głównej Akademii Górniczo-Hutniczej oraz Krakowskiego Zespołu Bibliotecznego, w artykule opublikowanym w EBIB-ie (Lankosz 2004). Z tego względu w niniejszym tekście autor skupi się na czasie terażniejszym oraz perspektywie rozwoju KZB.

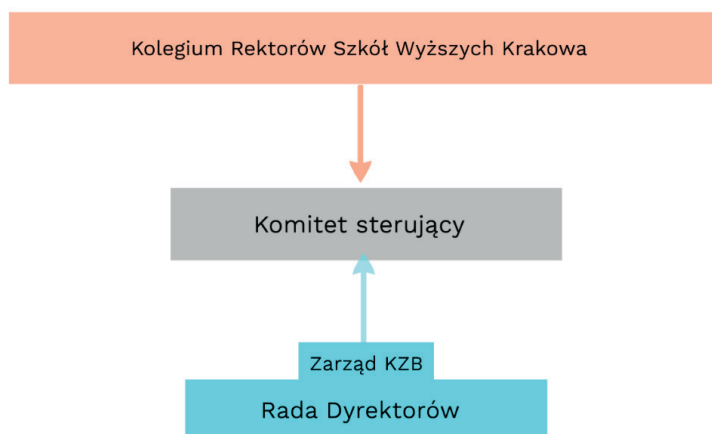
Do celów zespołu należy m.in. szeroko pojęta współpraca środowiska w zakresie działalności bibliotecznej, w tym:

- gromadzenie zbiorów, ze szczególnym uwzględnieniem czasopism naukowych;
- komputeryzacja procesów bibliotecznych oraz koordynacja współpracy bibliotek KZB z centralnym katalogiem NUKAT;
- doskonalenie umiejętności zawodowych pracowników bibliotek.

W skład zespołu mogą wchodzić przedstawiciele instytucji naukowych województwa małopolskiego. Warunkiem jest złożenie pisemnego wniosku o przyjęcie oraz parafowanie *Porozumienia*.

Struktura organizacyjna zespołu przedstawia się następująco. Najwyższą władzą jest tzw. Komitet Sterujący KZB, który powoływany jest przez Kolegium Rektorów Szkół Wyższych Krakowa na czas trwania kadencji. W skład KS-u wchodzi przedstawiciele wszystkich jednostek Krakowskiego Zespołu Bibliotecznego, najczęściej są to prorektorzy, którym podlegają biblioteki, a w przypadku pozostałych jednostek – zastępcy dyrektora lub sekretarze naukowi. Komitetem kieruje jego przewodniczący, którym jest prorektor Uniwersytetu Jagiellońskiego, funkcję zastępcy pełni zaś prorektor uczelni, w której zatrudniony jest dyrektor KZB. Organem wykonawczym jest Zarząd KZB, na czele którego stoi dyrektor zespołu, organem opiniodawczym dyrektora KZB jest Rada Dyrektorów składająca się z dyrektorów bibliotek wszystkich członków zespołu (rys. 2).

Działalność KZB wiąże się w dużej mierze z nadzorem nad prawidłową eksploatacją systemu bibliotecznego, w tym koordynowaniem aktualizacji katalogów do nowej wersji systemu Virtua firmy Innovative, który użytkuje większość członków (11 bibliotek). Poza tym dzięki współpracy w zespole dyrektorzy dzielą się doświadczeniem, rozwiązują problemy związane z bieżącą działalnością bibliotek. Współpraca służy także wzajemnemu podnoszeniu kwalifikacji zawodowych. W ramach KZB utrzymywany jest program StatuS – oprogramowanie zaimplementowane w większości bibliotek zespołu i służące do prowadzenia statystyki¹.

Rys. 2. Struktura KZB

¹ StatuS jest dziełem pracowników Biblioteki Politechniki Krakowskiej.

W roku 2019 w związku ze zmianami w ustawie o szkolnictwie wyższym (Konstytucji dla Nauki) dyrektorzy bibliotek KZB podjęli inicjatywę opracowania *Propozycji RD KZB w sprawie uregulowania statusu bibliotek*, w których znalazły się sugestie dla dyrektorów i rektorów dotyczące rozwiązania problemu sytuacji bibliotekarzy dyplomowanych oraz zachowania godzin pracy starszym bibliotekarzom i kustoszom².

Plany na najbliższe lata związane są z koniecznością zmiany zintegrowanego systemu bibliotecznego na nowoczesną platformę opartą na modelu chmurowym, który zapewni użytkownikom bibliotek KZB zaspokojenie potrzeb informacyjnych i dostarczy doświadczeń w zakresie eksplorowania zasobów cyfrowych oraz informacji o nich.

Jednym z zagadnień, nad którym pochyla się specjaliści ds. informatycznych bibliotek KZB, będzie implementacja multiwyszukiwarki o roboczej nazwie Discovery KZB. Planowane jest połączenie za pomocą jednego interfejsu funkcji przeszukiwania elektronicznych katalogów, bibliotek cyfrowych i innych zasobów online, dzięki wdrożeniu oprogramowania *open source* o nazwie VuFind³. Po wykonaniu prac koncepcyjnych nastąpi etap realizacji i wdrożenia. Istnieje szansa, że w przyszłości użytkownicy wszystkie zasoby bibliotek KZB będą mogli przeglądać z jednego miejsca.

Bibliografia

- Krakowski Zespół Biblioteczny (2019) [online]. Dostępny w: <http://www.kzb.krakow.pl/> [przełączany 15.12.2019].
- Lankosz E. (2004). Krakowski Zespół Biblioteczny – 10 lat współpracy. *Biuletyn EBIB* [online], nr 10(61). Dostępny w: <http://www.ebib.pl/2004/61/lankosz.php> [przełączany 15.12.2019].

² Dokument ten znajduje się na stronach KZB: <http://www.kzb.krakow.pl/>.

³ Strona nt. multiwyszukiwarki VuFind: <https://vufind.org/vufind/>.